

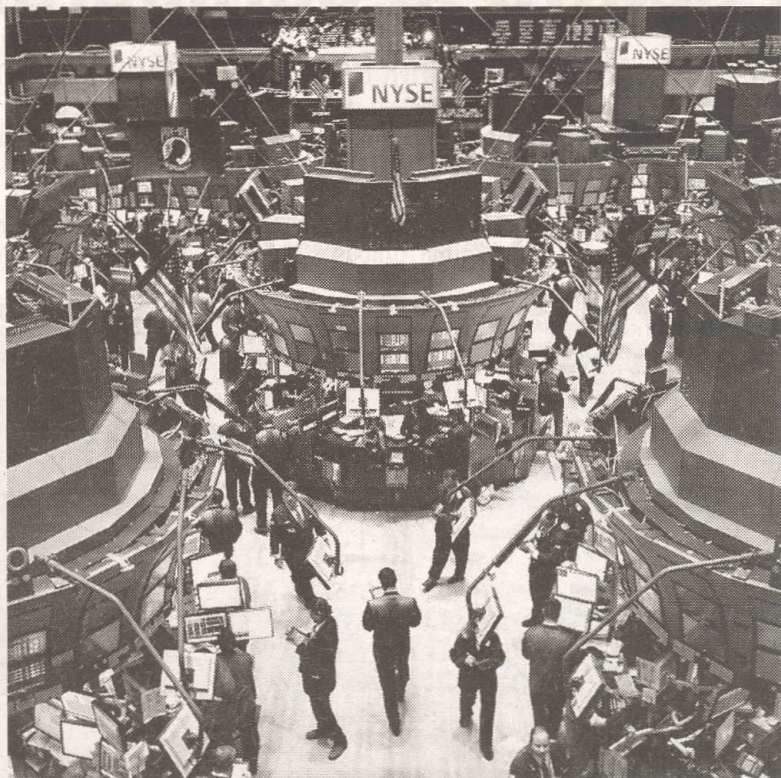
l'anàlisi | ESTEVE VILANOVA. (evilanova@elpunt.cat)

Encara pot florir l'esperança

● Era l'any olímpic i, en un dinar amb el que era el director general de l'empresa on treballava, parlant de la crisi que s'iniciava en el sector immobiliari i dels efectes que podria tenir en altres sectors, em va dir una frase que vaig fer meva; em va dir: «Mira, és on hi ha revolts, on es veuen els bons conductors, no en les rectes.»

Fins que no hi ha dificultats no podem veure ni conèixer els bons empresaris, ni tan sols els empresaris vocacionals. Els avantatges de les crisis és que depuren i seleccionen darwinianament. És cert que en moments difícils no totes les empreses que entren en crisi són de mals empresaris, però podríem assegurar que tots els mals empresaris entren en crisi.

L'empresari i l'emprenedor *genètic* en moments de crisi sap que li ha arribat l'hora de les oportunitats que amb la bonança se li negaven, i les aprofita. Fins i tot conec gent, empresària i emprenedora, que no para d'emprendre iniciatives quan econòmicament no en tindria necessitat perquè el seu futur i el dels seus fills el té més que assegurat, i aquests perfils de gent són d'aquells que en els moments de crisis, quan tothom sembla que defalleix, creixen. És per això que la gran riquesa d'un país és tenir gent així, més que tenir moltes riqueses naturals. Sempre m'ha fascinat l'exemple d'Israel, un país que té la mateixa població que nosaltres, sense cap recurs natural, i malgrat totes les adversitats, és el tercer país en empreses d'alta tecnologia cotitzades en el millor mercat dels EUA. I sovint m'he fet aquesta pregunta: per què tenen tantes empreses líders mundials? Segurament dos factors hi ajuden molt: la seva capacitat de gestionar i fomentar coneixement i l'estímul per transformar-lo en realitat i negoci. Però aquestes dues condicions, en un món obert, que són imprescindibles, no ho expliquen tot. Hi ha un altre component, i és el de «volar fer país». Són empreses grans i molt importants perquè al seu dia els propietaris no se les van voler

Treballadors de la borsa de Nova York. / EFE

vendre, fer-se rics i viure de renda, que personalment hi tenien tot el dret. Van preferir fer patriotisme. Aquesta enveja que sento per Israel és precisament perquè amb gent de tantes procedències, tantes cultures, els creadors de riquesa han tingut clar aquest «patriotisme empresarial» que enriqueix enormement el país i a més hi dona un gran poder. I els catalans, que durant molts anys hem tingut també aquest sentiment que ens va portar a ser la potència industrial d'Espanya, l'hem anat perdent, sense que ens adonéssim de la tragèdia que suposava aquest canvi de cultura per al nostre país. No ho puc evitar, però cada vegada que veig que una empresa catalana es ven a algú de fora, com a català, tinc un sentiment de derrota, perquè al darrere hi veig un empresari al qual, amb tot el seu dret per fer-ho, li ha fallat algun d'aquests ingredients que són propis dels emprenedors. Em fa la sensació que actualment a Catalunya estem jugant empresa-

riament més a la defensiva que a l'atac, i ja se sap que aquest tipus de joc no és el dels campions. És curiós que cap empresari català hagi vist oportunitat de negoci en el grup Zeta, empresa catalana, i que sigui un empresari extremeny, Alfonso Gallardo, el que n'hi hagi vist. Ens falta ambició? Això que ens passa tan sovint és un bon símptoma?

Divendres passat vaig assistir al VII Fòrum Peralada d'Empresa Familiar. Tan bon punt hi vaig arribar, vaig trobar Josep Lagares, director general de Metalquímia, una petita multinacional familiar tremendament activa i eficient, i li vaig preguntar com van les coses i si la diferència de paritat dòlar-euro els perjudica gaire, i em va dir: «Aquest any també augmentarem vendes.» La sala era plena d'empresaris i empresàries familiars, tots molt joves; hi havia optimisme i en vaig sortir pensant que a Catalunya encara hi pot florir l'esperança.